

Κίτσος Τζαβέλας

Γεννήθηκε στο Σούλι το 1801, όμως πέρασε τα πρώτα χρόνια της ζωής του στην Κέρκυρα, όπου κατέφυγε η οικογένειά του όταν η πατρίδα του καταλείφθηκε απ' τον Αλή Πασά. Το 1820 γύρισε μαζί με τους Σουλιώτες στο Σούλι, όπου ορίστηκε καπετάνιος σε ηλικία μόλις 19 χρονών.

Η συμβολή του στον αγώνα

Το 1822, πήγε στην Ιταλία, εκπροσωπώντας τους Σουλιώτες, για να έρθει σε επαφή με τους Φιλικούς και να λάβει οικονομική ενίσχυση για τον αγώνα. Κατόπιν επέστρεψε και πήρε μέρος μαζί με το Μάρκο Μπότσαρη, στην Πρώτη πολιορκία του Μεσολογγίου το φθινόπωρο του 1822 και στη μάχη του Κεφαλόβρυσου τον Αύγουστο του 1823. Επίσης πήρε μέρος στην πολιορκία του Αιτωλικού το 1823 και διακρίθηκε στη Μάχη της Άμπλιανης (14 Ιουλίου 1824). Την Άνοιξη του 1825 ακολούθησαν οι μάχες εναντίον του Ιμπραήμ. Έλαβε μέρος στη μάχη στο Κρεμμύδι, όπου οι Έλληνες υπέστησαν σημαντικότερη ήττα. Στη συνέχεια στη Στερεά Ελλάδα κατάφερε μαζί με τον Γεώργιο Καραϊσκάκη σημαντική νίκη κατά των Τούρκων στο Δίστομο. Στις 7 Αυγούστου 1825 μπήκε στο πολιορκημένο Μεσολόγγι επικεφαλής 580 ανδρών ενισχύοντας την άμυνά του και ηγήθηκε της ηρωικής εξόδου στις 10 Απριλίου 1826. Αργότερα, το 1827, πολέμησε μαζί με τον Καραϊσκάκη στην Αττική για την απελευθέρωση της Αθήνας. Μετά το θάνατο του Καραϊσκάκη διορίστηκε αρχηγός του στρατοπέδου στον Πειραιά.

Στην απελευθέρωση ήρθε σε σύγκρουση με το παλάτι και φυλακίστηκε μαζί με τον Θεόδωρο Κολοκοτρώνη. Κατόπιν αποφυλακίστηκε και κατέλαβε διάφορα αξιώματα: υποστράτηγος, αντιστράτηγος, υπουργός στρατιωτικών και το 1847-1848 πρωθυπουργός. Το 1854, μαζί με άλλους Σουλιώτες αξιωματικούς ανέλαβε την αρχηγία των επιχειρήσεων για την απελευθέρωση της Ηπείρου, η οποία όμως απέτυχε. Πέθανε στις 9 Μαρτίου 1855 στο Μεσολόγγι.

Συντάκτης: Κ. Ανδρέας

Διορθωτής: Κ. Γεράσιμος

